

Sygn. akt **IC 1052/18**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSR Sławomir Splitt

Protokolant: Jolanta Migot

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2018 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa **Okręgowej Izby Radców Prawnych w G.**

przeciwko **A. B.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego **A. B.** na rzecz powoda **Okręgowej Izby Radców Prawnych w G.** kwotę **2.520,15 złotych** (dwa tysiące pięćset dwadzieścia złotych piętnaście groszy), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 kwietnia 2018 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego **A. B.** na rzecz powoda **Okręgowej Izby Radców Prawnych w G.** kwotę **1.044,00 złotych** (jeden tysiąc czterdzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900,00 złotych (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt **IC 1052/18**

UZASADNIENIE

Powód Okręgowa Izba Radców Prawnych w G. wniosła pozew przeciwko A. B. o zapłatę kwoty 2.520,15 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 kwietnia 2018 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że uchwałą Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych nr (...) z dnia 4 listopada 2014 roku pozwany został wpisany na listę aplikantów radcowskich. Następnie strony zawarły umowę o aplikację radcowską z dnia 08 stycznia 2015 roku, zgodnie z którą pozwany zobowiązany był do uiszczania opłaty rocznej za szkolenie w wysokości 5.425 zł. Poza tym pozwany zgodnie z art. 40 ust 2. Ustawy o radcach prawnych zobowiązany był do uiszczania składki członkowskiej, która wówczas wynosiła 20 zł miesięcznie. Pozwany nie uiścił całości opłaty rocznej za szkolenie za II rok aplikacji w 2017 roku oraz składek członkowskich za okres od stycznia 2017 roku do marca 2018 roku. Zaległość z tego tytułu wyniosła 2.250 zł, natomiast z tytułu nieuiszczonych składek członkowskich wyniosła 300 zł. Pozwany został skreślony z listy aplikantów uchwałą z dnia 6 marca 2018 roku z uwagi na ponowne niezaliczenie przewidzianego programem aplikacji kolokwium. Pozwany pomimo wezwania nie uiścił zaległości.

(pozew – k. 2-4)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 29 czerwca 2018 roku w sprawie I Nc 749/18 uwzględniono żądanie powoda.

(nakaz zapłaty – k. 29)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany potwierdził zawarcie umowy o aplikację radcowską. Pozwany zakwestionował wywiązanie się przez powódkę ze zobowiązania z uwagi na nierzetelność szkolenia, przeprowadzenia egzaminów i ich oceny. Zdaniem pozwanego zawarta umowa stawiała go w niekorzystnej sytuacji.

(sprzeciw – k. 42-43)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uchwałą nr 901/2014 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. z dnia 04 listopada 2014 roku pozwany A. B. został wpisany na listę aplikantów radcowskich.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: uchwałę nr 901/2014 – k. 21-22)

Dnia 8 stycznia 2015 roku strony zawarły umowę o aplikację radcowską. Aplikacja miała rozpocząć się w 2015 roku. Umowa zakładała odpłatność roczną ustalaną w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z zastrzeżeniem jej zmiany w trakcie trwania roku szkoleniowego i wynosiła wówczas 5.425 złotych. (...) zobowiązała się m.in. do zorganizowania i przeprowadzania zajęć szkoleniowych aplikantów, wskazanych w programie aplikacji i planie szkolenia, przeprowadzenia kolokwii i dokonania zaliczeń zajęć szkoleniowych przewidzianych w programie aplikacji i planie szkolenia, a także zaliczenia każdego roku aplikacji po spełnieniu przez aplikanta wszystkich wymogów zaliczenia określonych przez Regulamin. Pozwany jako aplikant zobowiązany był m.in. do przystąpienia do kolokwii przewidzianych w terminie przewidzianym planem szkolenia aplikantów i na zasadach określonych w Regulaminie oraz złożyć je z wynikiem pozytywnym.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: umowę o aplikację radcowską – k. 23-24)

W miesiącu wpisu na listę aplikantów powstawał obowiązek uiszczania składki członkowskiej w wysokości 20 złotych miesięcznie do dnia miesiąca, w którym ustała przynależność do samorządu zawodowego. Składka członkowska za dany miesiąc płatna była do końca tego miesiąca.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o uchwały: nr (...) Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20.07.2016r. – k. 16-16v., nr (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 10.12.2010r. – k. 9-15, 17-20)

Uchwałą nr 1441/2018 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. z dnia 06 marca 2018 roku skreślono pozwanego z listy aplikantów radcowskich z uwagi na powtórne niezaliczenie kolokwium przewidzianego w roku szkoleniowym 2016.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: uchwałę nr 1441/2018 – k. 25-26)

Pismem z dnia 4 kwietnia 2018 roku powódka wezwała pozwanego do uiszczenia zaległych składek członkowskich w kwocie 300 złotych oraz zaległości za II rok aplikacji w roku szkoleniowym 2017 w kwocie 2.220,15 zł – w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Wezwanie wraz z powyższą uchwałą zostało doręczone pozwanemu dnia 25 kwietnia 2018 roku.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: wezwanie – k. 27 wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 28)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił po rozważeniu całego zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego w postaci dowodów z dokumentów przedłożonych przez powódkę.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować autentyczność przedstawionych przez powódkę dokumentów w postaci uchwał oraz umowy o aplikację radcowską zawartą pomiędzy stronami.

Zważyć należało, że żadna ze stron nie podniosła w toku niniejszego postępowania zarzutów co do autentyczności tych dokumentów, a nadto wymienione powyżej dokumenty zostały podpisane i nie noszą żadnych znamion podrobienia czy przerobienia. Dodatkowo, Sąd miał na uwadze, że pozwany potwierdził zawarcie powyższej umowy.

Powód w niniejszym postępowaniu dochodził roszczeń z tytułu części niezapłaconej części opłaty za II rok szkolenia aplikantów radcowskich w 2017 roku w kwocie 2.220,15 zł, a także nieuiszczonych składek członkowskich za okres od stycznia 2017 roku do marca 2018 roku w łącznej kwocie 300 zł.

Fakt wpisania pozwanego na listę aplikantów radcowskich prowadzonej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w G., powtórnego niezaliczenia kolokwium przewidzianego programem szkolenia w roku szkoleniowym 2016 przez pozwanego oraz podjęcia uchwały w przedmiocie skreślenia pozwanego z listy aplikantów radców z tego powodu był w zasadzie bezsporny. Pozwany nie kwestionował także wysokości żądania powoda. Pozwany zakwestionował natomiast samą zasadność żądania powódki wskazując na nierzetelność w prowadzeniu szkolenia oraz niezaliczonego przez niego kolokwium, a w szczególności jego oceny. Przy czym pozwany nie wskazał, na czym oparł zarzut nierzetelności w powyższym zakresie.

Na stwierdzenie tej niesprecyzowanej okoliczności pozwany zawniósł dowód z przesłuchania świadków – aplikantów skreślonych z listy. Wniosek ten został oddalony albowiem nie był przydatny rozstrzygnięcia sprawy i jedynie niezasadnie przedłużyłby postępowanie, czemu Sąd ma obowiązek przeciwdziałać.

Samorząd radcowski, a więc radcowie prawni zorganizowani są zasadach samorządu zawodowego (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r., Dz.U. Nr 19, poz. 145 ze zm.) a jednostki organizacyjne tego samorządu, które z mocy art. 5 ust. 2 tej ustawy posiadają osobowość prawną, tj. okręgowe izby radców prawnych i Krajowa Izba Radców Prawnych są podmiotami zawodowo trudniącymi się czynnościami w postaci wychowania czy nawet nauki, czy też utrzymującymi zakłady przeznaczone do świadczenia usług w tym wychowania lub nauki.

Ustawa o radcach prawnych wprost natomiast wskazuje, że do zadań samorządu należy w szczególności: przygotowywanie aplikantów radcowskich do należytego wykonywania zawodu radcy prawnego oraz doskonalenie zawodowe radców prawnych; nadzór nad należywym wykonywaniem zawodu przez radców prawnych i aplikantów radcowskich (art. 41 pkt 4 i 5).

Z kolei art. 52 ust. 3 tej ustawy przewiduje, że do zakresu działania rady okręgowej izby radców prawnych, która kieruje działalnością okręgowej izby radców prawnych należy w szczególności: reprezentowanie interesów zawodowych członków okręgowej izby radców prawnych; doskonalenie zawodowe radców prawnych; nadzór nad należywym wykonywaniem zawodu przez radców prawnych i aplikantów radcowskich.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 tej ustawy celem aplikacji radcowskiej jest przygotowanie aplikanta do należytego i samodzielnego wykonywania zawodu radcy prawnego, w szczególności wykształcenie umiejętności z zakresu zastępstwa procesowego, sporządzania pism, umów i opinii prawnych oraz przyswojenie zasad wykonywania zawodu. Ustawodawca w art. 321 ust. 1 ustawy ponadto przewidział, że aplikacja taka w związku z potrzebą osiągnięcia tego celu powinna być odpłatna, zaś szkolenie aplikantów radcowskich pokrywane jest z opłat wnoszonych przez aplikantów do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych (ust. 2). Wynika z tego, że z opłat wnoszonych przez aplikantów do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych jest pokrywane szkolenie aplikantów radcowskich.

Podkreślić także trzeba, że w działalności szkoleniowej powódki brak jest elementu dobrowolności czy swobodności, skoro ustawodawca w art. 41 pkt 4 ustawy przewidział wprost, iż przygotowywanie aplikantów radcowskich do należytego wykonywania zawodu radcy prawnego stanowi jedno z obowiązkowych zadań samorządu zawodowego

oraz w art. 38 ust. 1 ustawy nałożył na okręgowe izby radców prawnych obowiązek organizowania i prowadzenia aplikacji radcowskiej.

Wysokość opłat wnoszonych przez aplikantów radcowskich nie jest dobrowolna, skoro ustawa w art. 321 ust. 3 stanowi, że to Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia.

Wysokości opłat wnoszonych przez aplikantów radcowskich określa Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych w drodze rozporządzenia. Wysokość ta zatem jest z góry określona i jak wskazano w umowie o aplikację radcowską z dnia 8 stycznia 2015 roku zawartą pomiędzy stronami wynosiła wówczas 5.425 zł. Zatem pozwany zobowiązany był do uiszczania tej opłaty. Pomędzy stronami nie było sporu co do tego, że pozwany nie uiścił części opłaty za aplikację w kwocie 2.210,15 zł.

Bezspornym było, że pozwany został skreślony z listy aplikantów radcowskich uchwałą nr 1441/2018 z dnia 6 marca 2018 roku, przy czym Sąd nie był władny do badania podstaw tej uchwały. Pozwanemu w tym zakresie, zgodnie z udzielonym mu pouczeniem, przysługiwało prawo do wniesienia odwołania do Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w W. za pośrednictwem Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. – w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

W związku z tym, jak każdy aplikant radcowski pozwany był zobowiązany do ponoszenia kosztów szkolenia w roku 2017, skoro z mocy ustawy szkolenie takie jest odpłatne.

Skoro zawarcie umowy o aplikację było obowiązkiem ustawowym powoda i jej treść nie naruszała przytoczonych powyżej przepisów, a także omawianych uchwał za chybiony jawi się zarzut pozwanego oparty na nierównym położeniu stron zawartej umowy.

Odnośnie zasadności domagania się przez powódkę zapłaty składek członkowskich, powyższa ustawa art. 40 ust. 2 przynależność radców prawnych i aplikantów radcowskich do samorządu jest obowiązkowa. Natomiast na podstawie art. 60 pkt 11 ustawy, zgodnie z Uchwałą nr 7/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie wysokości składki członkowskiej i składki ubezpieczeniowej, zasad ich uiszczania i podziału oraz funduszy celowych Krajowej Rady Radców Prawnych aplikanci radcowscy zobowiązani byli do uiszczania składki członkowskiej w wysokości 20 złotych miesięcznie. Tymczasem pozwany w okresie od stycznia 2017 roku do marca 2018 roku, a więc do miesiąca, w którym nastąpiło skreślenie go z listy aplikantów radcowskich nie uiszczał składek w powyższej wysokości, co łącznie przez okres 15 miesięcy dało kwotę 300 zł.

Wszystkie powyższe okoliczności, zdaniem Sądu, przesądzają o zasadności żądań powoda. Wysokość zobowiązania pozwanego wynikała z twierdzeń powoda, których pozwany nie zakwestionował w toku postępowania.

Poza tym, pozwany nie przedstawił żadnego środka dowodowego, który podważałby prawidłowość twierdzeń powódki w tym zakresie. Brak jest zaś dowodów, które w jakikolwiek sposób przeczyłyby ustaleniu wysokości zobowiązania pozwanego.

Takiego skutku nie mógł odnieść wniosek o przesłuchanie w charakterze świadków aplikantów skreślonych z listy, albowiem wskazana przez niego teza dotycząca nierzetelności przeprowadzonych egzaminów nie odnosiła się do osoby powoda, ale jak sprecyzowała powód na rozprawie do zdawanych przez tych aplikantów egzaminów. Ponadto w zakresie dotyczącym negocjowania sposobu dokonania oceny powoda przez egzaminatorów pozwanemu przysługiwały środki odwoławcze, z których, jak oświadczył na rozprawie dnia 28 grudnia 2018 roku skorzystał, a które okazały się bezskuteczne. Istotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okazało się, więc ustalenie okresu, w którym wpisany był na listę aplikantów radcowskich, jego obowiązków w zakresie uiszczania płatności za szkolenie oraz składek członkowskich, a także tego, czy zostały one uiszczone, a jeśli tak, w jakiej wysokości, o czym mowa była powyżej.

Wobec powyższego, wysokość, jak też zasadność roszczenia o zapłatę kwoty 2.520,15 zł, jako wynikającej z nieuiszczonych przez pozwanego należności za szkolenie aplikantów, z którego skorzystał pozwany oraz z tytułu nieuiszczonych składek członkowskich uznać należało za udowodnioną. W tych okolicznościach Sąd w punkcie I. wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda całą żadaną kwotę.

Podobnie Sąd uwzględnił roszczenie o zapłatę odsetek. Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z § 4 Uchwały nr 7/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 10 grudnia 2010 roku składka członkowska za dany miesiąc płatna była do końca tego miesiąca. Zatem wymagalność płatności ostatniej raty Sąd ustalił na dzień 31 marca 2018 roku. Natomiast w zakresie terminów płatności opłaty za aplikację, zgodnie z § 2 ust. 2 Uchwały nr 43/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 21 maja 2011 roku ((...) w przypadku rozłożenia płatności na raty, termin płatności opłaty może być odroczone do dnia 31 października danego roku szkoleniowego. Strony nie przedłożyły do akt sprawy Uchwały określającej termin płatności za aplikację w przypadku pozwanego, nie mniej termin ten nie mógł być późniejszy niż 31 października 2017 roku. Mając na uwadze powyższe, należało uznać za uzasadnione żądanie powoda w zakresie odsetek od żądanej od dnia 26 kwietnia 2018 roku, gdyż jest to termin późniejszy od terminów wymagalności ustalonych na podstawie powyższych Uchwał.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany przegrał proces w całości, zatem Sąd zasądził od niego na rzecz powódki całość poniesionych kosztów procesu, na co składały się: opłata sądowa od pozwu (127 zł), wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego (900 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), co łącznie dało kwotę 1.044 zł.